

การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในครัวเรือนและชุมชน

จำนวน ๖ ชั่วโมง

ศูนย์การศึกษาครอบครัวและชุมชนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองบุรีรัมย์

ความเป็นมา

โรคติดต่อมีปัจจัยของการเกิดโรค ประกอบด้วยบุคคล เชื้อโรค พาหะนำโรค และสิ่งแวดล้อม ซึ่งในการป้องกันควบคุมโรคติดต่อจะต้องควบคุมปัจจัยดังกล่าว ไม่ให้เอื้อต่อการเกิดโรค นั่นคือบุคคลต้องมีสุขภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์ เชื้อโรคต้องไม่มีหรือมีจำนวนน้อย พาหะนำโรคไม่มีหรือมีน้อย และที่สำคัญคือสิ่งแวดล้อม ต้องถูกสุขลักษณะ โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของบุคคล ต้องสะอาดถูกสุขลักษณะ ไม่มีขยะที่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค การปรับปรุงควบคุม หรือรักษาสภาพแวดล้อมให้สะอาดถูกสุขลักษณะ เป็นสิ่งที่ประชาชนในทุกหมู่บ้าน ทุกชุมชนทำได้ ปฏิบัติได้ในวิถีชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคล แต่ละครัวเรือน ซึ่งหมู่บ้านใด ชุมชนใด มีการปรับปรุงรักษาความสะอาดของที่พักอาศัยให้ได้มาตรฐาน เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง ก็จะเป็นการป้องกันโรคติดต่อต่าง ๆ ในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ประชาชนในชุมชนนั้น ๆ มีสุขภาพที่แข็งแรง ไม่เจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อ ซึ่งการดำเนินการป้องกันควบคุมโรคติดต่อจะได้ผล จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกคน ทุกครัวเรือน ทุกภาคส่วน จึงจะได้ผลอย่างยั่งยืน

ศูนย์การศึกษาครอบครัวและชุมชนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองบุรีรัมย์ มีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตให้กับประชาชน ซึ่งกิจกรรมดังกล่าว เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม และพัฒนาทักษะพื้นฐานของบุคคล ให้สามารถจัดการกับตนเองและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีความสุขตามสภาพ มีความปลอดภัยในชีวิต จึงได้ทำหลักสูตรการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในครัวเรือนและชุมชน โดยบูรณาการองค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ครัวเรือน และชุมชนเข้าด้วยกันเพื่อให้ประชาชนมีทักษะในการดูแลตนเอง ครัวเรือน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม ให้สะอาดถูกสุขลักษณะ เป็นชุมชนที่ปลอดภัย และน่าอยู่ ซึ่งจะทำให้ประชาชนสามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุข

หลักการของหลักสูตร

การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในครัวเรือนและชุมชน เป็นหลักสูตรที่ต้องการให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจวิธีการดูแลครัวเรือน ชุมชน และสภาพแวดล้อมให้สะอาด เหมาะสมในการใช้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน หลักการของหลักสูตรการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในครัวเรือนและชุมชน ประกอบด้วย

๑. เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และความสะอาดในชุมชน เพื่อให้ชุมชนปลอดภัย
๒. เป็นหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลรักษาชุมชน
๓. เป็นหลักสูตรที่มุ่งส่งเสริมให้เกิดความสามัคคีในชุมชน

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดโรค อันเนื่องมาจากครัวเรือน และสภาพแวดล้อมที่ไม่สะอาด
๒. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมาย รู้วิธีการดูแลครัวเรือน ชุมชน และสภาพแวดล้อมให้สะอาด เหมาะแก่การใช้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน และเห็นข้อดีของการรักษาสิ่งแวดล้อม
๓. เพื่อปลูกฝังค่านิยมเรื่องความสะอาด และการรักษาสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชนในชุมชน

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา

จำนวน ๖ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑. สาเหตุของการเกิดโรคจากชุมชนไม่สะอาด	เพื่อให้ทราบสาเหตุของการเกิดโรคอันเนื่องมาจากชุมชนไม่สะอาด	๑. โรคที่เกิดจากสภาพแวดล้อมไม่สะอาด ๒. พาหะนำโรค	- บรรยาย	๓๐ นาที	
๒. วิธีการรักษาความสะอาดในครัวเรือน	เพื่อให้ทราบวิธีการรักษาความสะอาดในครัวเรือน	๑. การจัดการขยะในครัวเรือน ๒. การรักษาความสะอาดครัวเรือน	- บรรยาย - แลกเปลี่ยนเรียนรู้	๓๐ นาที	๓๐ นาที
๓. การดูแลสภาพแวดล้อมภายในชุมชน	เพื่อให้ทราบวิธีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชน	๑. การจัดการขยะในชุมชน ๒. การรักษาความสะอาด และดูแลสิ่งแวดล้อมในชุมชน	- บรรยาย - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ - นำปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม	๑ ชั่วโมง	๓ ชั่วโมง
๔. ค่านิยมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม	เพื่อปลูกฝังค่านิยมและสร้างจิตสำนึกในการช่วยกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม	การสร้างวินัยของคนในชุมชน - การรักษาความสะอาดครัวเรือน - การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชน	- บรรยาย - แลกเปลี่ยนเรียนรู้	๑๕ นาที	๑๕ นาที

สื่อการเรียนรู้

๑. วิทยากรบรรยาย/นำปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
๒. วีดิทัศน์
๓. ใบความรู้

การวัดประเมินผล

๑. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้/การมีส่วนร่วม
๒. ประเมินผลความรู้/ความเข้าใจ

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

๑. เรียนครบตามเนื้อหาหลักสูตร
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

[၈]